

Eksempel på tilnærmingar og oppgåver som kan brukast i skulen

Å ta opp tema som handlar om rus kan passa i så nær alle fag, og ikkje minst når det gjeld det tverrfaglege tema *livsmeistring og folkehelse*.

Ulike fakta om rusmiddel er viktig å ha kunnskap om, men oppgåver som gir rom for kritisk tenking, refleksjon og dialog er vel så bra tenkjer vi – og er i tråd med kompetansemål LK20.

Kva oppgåver og tilnærmingar som passar best og når, kjem an på **trinn, fag** og **studieretning**.

Generelt så kan rusmiddel og rusbruk bli brukt til å m.a. diskutera:

- Ungdata-undersøkinga som vart gjennomført i kommunen din i 2021.
- Politikk
- Økonomi (arbeidsplassar, skatt, utgifter)
- Lovverk
- Kultur
- Identitet
- Psykisk helse
- Fysisk helse
- Barn/ungdom som pårørande
- Sjukdom, akuttskadar, behandling og død
- Fritid og moro
- Relasjonar
- Sosial danning

Eksempel på oppgåver som kan brukast:

Det er vanlig å dela inn rusmiddel etter deira verknad; dempande, stimulerande og hallusinogene. Kva blir meint med dei ulike nemningane? Gi eksempel på stoff i kvar gruppe.

Kva er avhengigheit, og kva skjer når ein person blir avhengig av eit rusmiddel? Korleis trur du at dette kan påverka familien og vennar?

Kva er dei mest vanlege og brukte rusmidla blant ungdom, og korleis har utviklinga vore i bruken dei siste 20 åra?

Kva rusmiddel er mest skadeleg og kvifor?

Kva skadar kan ein få av alkoholbruk?

Kan du tenkja deg nokre positive sider ved å bruka alkohol?

Kva påverknad kan vaksne sin bruk av alkohol ha på barn og ungdom?

Mange er i dag tilhengarar av sjukdomsmodellen på avhengigheit. Kva blir meint med dette? Er du samd i at avhengigheit er ein sjukdom - og kvifor landa du på ja eller nei?

Kven kan/bør/skal ha ansvar for å hjelpa/støtta ungdommar som har problem knytt til rusbruk, og korleis kan dei best hjelpa?

Blir rusavhengige diskriminert? I så fall på kva måtar?

NOKRE IDÉAR - FAG:

Musikk: Rus i tekst og song – sjanger, blir vi påverka av det, er det uskuldig, kult eller er det «skjult» reklame?

Samfunnsfag og geografi: Følg reisa cannabis har frå vekst, produksjon, transport, sal og heilt fram til sluttbrukaren.

Norsk: Drøftingsoppgåver om det meste..... Avkriminalisering av mindre mengder narkotika til eige bruk kan vera eitt eksempel.

Matematikk: Promillerekning. Vaksne forbrenner mellom 0,12 og 0,18 promille i timen. Gjennomsnittet er faktisk 0,16 og ikkje 0,15 som vi ofte reknar ut frå. Det handlar om at det er lettare å rekna med 0,15.

Naturfag: I naturfag kan det handla om å gi elevane kompetanse til å ta informerte og gode helseval. Kunnskap om systema i kroppen og korleis desse fungerer saman kan gi elevane fagleg grunnlag for å forstå ein eigen kropp og unngå sjukdommar og andre helseutforringar.

Pubertet, seksualitet og levevaner er sentrale tema, som inkluderer både fysisk og psykisk helse.

Religion, livssyn og etikk: Kva seier dei ulike religionane om alkohol og rusbruk, kva er likskap og kva er skilander?

Identifisering og drøfting av aktuelle problemstillingar knytt rusbruk og fattigdom.

Mat og helse: Her der det mykje å velja i..... Kva skjer når alkohol på ulike vis blir brukt i mat? Korleis påverkar alkohol helsa vår? Kvifor er det ikkje så lurt å drikka på tom mage? Korleis er der med kjønnsdimensjonen når det gjeld påverknaden alkohol har på kroppen?

Kroppsøving/idrettsfag: Korleis kan det påverka det prestasjonar og kroppen på kort og på lang sikt?

Historie: Alkohol- og rushistoria frå tidleg på 1800-talet og fram til i dag. Den er spanande, faktisk. Den har hatt ei sentral rolle i utformingar av velferds- og helsetenester i landet opp gjennom tidene.